

NVWA en boer informeren elkaar

Veehouder & Veearts vroeg de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA) naar haar werkzaamheden bij de levende keuring voor het slachten en de keuring na de slacht van dieren.

Waar wordt op gelet?

FRANK DE VRIES

Veehouders hebben een belangrijke verantwoordelijkheid bij het aanleveren van voedselketeninformatie. De veehouder weet immers welk voer zijn dieren gegeten hebben, welke ziekte(n) ze hebben doorgemaakt en welke (diergenees)middelen aan de dieren zijn toegediend. Het slachthuis geeft de informatie en de beoogde maatregelen door aan de officiële dierenarts (= NVWA-dierenarts) die de levende keuring verricht. De officiële dierenarts beoordeelt of de maatregelen voldoende zijn en of er bij de keuring nog ergens extra aandacht aan moet worden geschonken. Bij probleemgevallen zal het slachthuis en/of de officiële dierenarts contact opnemen met de veehouder en zo nodig met zijn dierenarts om de situatie beter te kunnen inschatten.

Welke dieren mogen van de boerderij naar het slachthuis worden vervoerd?

Voordat een dier naar het slachthuis wordt gestuurd, moet de dierhouder een aantal dingen vaststellen. De twee belangrijkste punten zijn: voldoet het dier aan de voorwaarden om voor menselijke consumptie te worden geslacht (Mag het slachthuis het dier ontvangen?) en is het dier geschikt om vervoerd te worden. Dieren die aangeboden worden bij een slachthuis moeten voldoen aan voorwaarden om daar te worden toegelaten. Hiervoor gelden om te beginnen de bepalingen in de Hygiëneverordening voor levensmiddelen van dierlijke oorsprong (EG) 853/2004. De verordening stelt dat het

slachthuis procedures heeft om ervoor te zorgen dat alle dieren die op het terrein van het slachthuis worden aanvaard voldoen aan de volgende eisen:

- de dieren zijn naar behoren geïdentificeerd;
- de relevante informatie van het bedrijf van herkomst is bij het binnenbrengen van de dieren aanwezig (Voedselketen-Informatie = VKI);
- de dieren komen niet van een bedrijf of een gebied waarvoor met het oog op de gezondheid van mens en dier een verplaatsingsverbod dan wel een andere beperking geldt, tenzij de bevoegde autoriteit daarvoor toestemming heeft gegeven;
- de dieren zijn schoon;
- de dieren zijn gezond, voor zover dit door de exploitant kan worden beoordeeld, en
- het welzijn van de dieren is bij aankomst in het slachthuis bevredigend.

Elk economisch vervoer van gewervelde dieren, en dus ook het vervoer van levende slachtdieren naar het slachthuis, is geregeld in de Transportverordening (Vo (EG) 1/2005). De regels gelden sinds 5 januari 2007. Artikel 3 geeft de algemene voorwaarden voor het vervoer van dieren: 'Het is verboden dieren te vervoeren of te laten vervoeren op zodanige wijze dat het de dieren waarschijnlijk letsel of onnodig lijden berokkent'. Verder geeft artikel 3 nog een aantal extra voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Twee daarvan zijn:

- vooraf zijn alle nodige voorzieningen getroffen om de duur van het transport tot een minimum te beperken en tijdens het transport in de behoeften van de dieren te voorzien;
- de dieren zijn geschikt voor het voorgenomen transport.

Welke dieren zijn niet geschikt voor vervoer?

Gewonde, zwakke en zieke dieren worden niet in staat geacht te worden vervoerd. Dit geldt met name in de volgende gevallen:

- dieren die niet in staat zijn zich op eigen kracht pijnloos te bewegen of zonder hulp te lopen;
- dieren met ernstige open wonden of een prolaps;
- drachtige dieren waarvan de draagtijd reeds voor 90 procent of meer gevorderd is, of dieren die in de week ervoor geworpen hebben.

Wanneer het licht gewonde of zieke dieren betreft waarvoor het transport geen extra lijden veroorzaakt, kunnen ze ook worden vervoerd naar het slachthuis.

Wat keurt de NVWA in de slachtlijn?

De NVWA-dierenarts let op het dierenwelzijn (transport), diergezondheid (besmettelijke ziekten) en eventuele risico's voor voedselveiligheid. Uitgeselecteerde afwijkende dieren worden aan het eind van de dag gekeurd door de dierenarts (post mortem (= na de dood)) en niet door keuringsinstantie KDS. Waar het dierenwelzijn dat vraagt (sterk vermoeide dieren, dieren met gebroken poten) wordt direct ingegrepen en worden de dieren met spoed bedwelmd en gedood. Bij overtredingen op het gebied van de Transportrichtlijn wordt handhavend opgetreden (diergeneeskundige verklaring). Bij een verdenking van een besmettelijke dier-

De post-mortem keuring van varkens
FOTO: VION FOOD

ziekte wordt het Incident en Crisiscentrum van de NVWA gewaarschuwd (afhandelen verdenking).

Bij de aanvang van de keuring is de dierenarts aanwezig. Het bedrijf is verantwoordelijk voor het doden en de controle daarop. Ook hier een controlerende rol van deze dierenarts. Omissies dienen direct te worden opgelost. De post-mortem dierenarts is verantwoordelijk voor de keuring die wordt uitgevoerd door de officiële assistent (dierenarts) van KDS. Alle karkassen die KDS overdraagt (KDS mag alleen goedkeuren, niet afkeuren) moeten door de dierenarts gekeurd worden. Bij verdenking van afwijkingen neemt de NVWA monsters voor nader onderzoek (bacteriologische besmetting en/of antibiotica). Per jaar worden zo'n 10.000 monsters genomen. §

